

Národný projekt MODERNIZÁCIA MIESTNEJ ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY

Informačný workshop aktivity 2

Špecifiká týkajúce sa poskytovania štátnej pomoci na úrovni miest a obcí

21. 10. 2021

ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ SLOVENSKA

PRAKTICKÉ ŠKOLENIE

21.10.2021

Soňa Drobová
Stanislava Krajčírová
Odbor štátnej pomoci
statnapomoc@antimon.gov.sk

Základné princípy v oblasti štátnej pomoci

Článok 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“) definuje štátnu pomoc:

- ❑ ako pomoc poskytovanú v **akejkoľvek forme členským štátom** alebo **zo štátnych prostriedkov**, ktorá **narúša hospodársku súťaž** alebo **hrozí narušením hospodárskej súťaže** tým, že **zvýhodňuje určitých podnikateľov** alebo **výrobu určitých druhov tovaru**, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ **ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi**.

Pravidlá štátnej pomoci sa vo všeobecnosti **uplatňujú len vtedy, ak je príjemcom pomoci podnik**.

- ❑ **Podnik**: akýkoľvek subjekt **vykonávajúci hospodársku činnosť** bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania. Status subjektu podľa vnútroštátneho práva nerozhoduje, rovnako nie je podstatné, či bol subjekt založený s cieľom dosahovať zisk.

Označenie konkrétneho subjektu za podnik **závisí od povahy jeho činnosti**.

- ❑ **Hospodárska činnosť**: akákoľvek činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na danom trhu.

Kritéria štátnej pomoci – test štátnej pomoci

Štátnou pomocou sú také opatrenia v prospech podnikov, ktoré spĺňajú všetky kumulatívne kritériá uvedené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ („test štátnej pomoci“), t. j.:

- ☐ prevod štátnych zdrojov (tiež označované ako verejné zdroje) a pripísateľnosť opatrenia pomoci štátu (zahŕňajú aj vnútroštátne zdroje a zdroje EÚ, ak vnútroštátne orgány o nich môžu rozhodovať);
- ☐ ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci - hospodárska výhoda, ktorú by podnik nemohol získať za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu (nielen finančná výhoda, ale aj oslobodenie od hospodárskej záťaže), posudzuje sa na všetkých úrovniach;
- ☐ selektívnosť opatrenia pomoci - opatrenia, ktoré selektívnym spôsobom zvýhodňujú niektoré podniky alebo kategórie podnikov, resp. výrobu určitých druhov tovarov alebo niektoré odvetvia hospodárstva;
- ☐ narušenie (stačí aj potenciálne) hospodárskej súťaže - opatrenie poskytnuté štátom sa pokladá za opatrenie narúšajúce hospodársku súťaž alebo hroziace narušením hospodárskej súťaže, ak sa ním môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými súťaží;
- ☐ vplyv (aj potenciálny) na obchod medzi členskými štátmi EÚ – podľa súdov „*ak finančná pomoc priznaná štátom posilňuje postavenie podniku v porovnaní s inými podnikmi, ktoré si konkurujú v obchode v rámci EÚ, tento obchod sa musí považovať za ovplyvnený pomocou*“.

Výsledok posúdenia opatrenia pomoci

I. Navrhované opatrenie nepodlieha pravidlám v oblasti štátnej pomoci

☐ Nehospodárska činnosť, napr.

- ✓ verejné vzdelávanie, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát,
- ✓ výkon verejných právomocí,
- ✓ všeobecná infraštruktúra využívaná širokou verejnosťou bez obmedzení,
- ✓ športová infraštruktúra využívaná pre účely amatérskeho športu.

☐ Nehospodárska činnosť s doplnkovým hospodárskym využitím, ktoré nepresahuje 20 % celkovej ročnej kapacity infraštruktúry,

☐ Hospodárska činnosť, ale nie sú splnené všetky kritériá testu štátnej pomoci (napr. kritérium vplyvu na vnútorný obchod EÚ), napr.

- ✓ zdravotnícke zariadenia (napr. zdravotné strediská),
- ✓ denné stacionáre, zariadenia sociálnych služieb,
- ✓ miestne kultúrne strediská,
- ✓ malé lokálne múzeá,
- ✓ regionálne plavárne.

II. Navrhované opatrenie predstavuje minimálnu pomoc

- ☐ zabezpečiť postup v súlade so zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)
 - ✓ schéma minimálnej pomoci
 - ✓ ad hoc minimálna pomoc

III. Navrhované opatrenie predstavuje štátnu pomoc

- ☐ zabezpečiť postup v súlade so zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)
 - ✓ schéma štátnej pomoci, ad hoc štátna pomoc
 - ✓ štátna pomoc - skupinová výnimka
 - ✓ štátna pomoc - notifikácia opatrenia štátnej pomoci

Absencia vplyvu na vnútorný obchod medzi členskými štátmi EÚ

(tzv. lokálny charakter
opatrení pomoci)

Absencia vplyvu na obchod medzi členskými štátmi Európskej únie

- ☐ Európska komisia vo viacerých rozhodnutiach dospela k záveru, že **vzhľadom na osobité okolnosti prípadov malo opatrenie iba miestny vplyv (lokálny charakter)**, takže neovplyvnilo obchod medzi členskými štátmi.
- ☐ Európska komisia sa v týchto prípadoch predovšetkým ubezpečila, že:
 - ✓ príjemca **dodával tovar alebo služby v obmedzenej oblasti** v rámci členského štátu a neexistovala pravdepodobnosť, že by prilákal zákazníkov z iných členských štátov,
 - ✓ sa nedalo predpokladať, že by opatrenie malo viac než **len okrajový vplyv na podmienky cezhraničných investícií alebo usadenie sa**.
- ☐ **Každé takéto opatrenie je potrebné posúdiť osobitne** („analýza pre istotu“).
- ☐ Definitívne rozhodnúť, či by v danom prípade išlo o poskytnutie štátnej pomoci, môže len Európska komisia v zmysle čl. 108 ZFEÚ, resp. Súdny dvor Európskej únie.

Vplyv na obchod medzi členskými štátmi - lokálny charakter opatrenia

- ☐ **Podpora hospodárskych činností, pri ktorých je za vopred splnených podmienok možný lokálny charakter:**
 - ✓ sociálne služby a zdravotná starostlivosť,
 - ✓ mestské kultúrne strediská,
 - ✓ miestne plavárne, knižnice a múzeá,
 - ✓ regionálne televízie s obmedzeným obsahom vysielania.
- ☐ Lokálny charakter sa spravidla nevyhodnocuje v prípade opatrení týkajúcich sa bežne obchodovateľných komodít (napr. potraviny).
- ☐ Presný zoznam kritérií, po splnení ktorých by bolo možné preukázať lokálny charakter, zo strany Európskej komisie definovaný nebol – možnosť využiť rozhodovaciu prax Európskej komisie uvedenú v jej rozhodnutiach (*napr. SA.46817 (2016/N) – Slovenská republika, Predaj budovy bývalého centra zdravotnej starostlivosti v Turzovke*).
- ☐ www.statnapomoc.sk – Metodické usmernenia koordinátora pomoci – Prípady nepodliehajúce pravidlám v oblasti štátnej pomoci

Príklady možného lokálneho charakteru opatrení pomoci:

- ☐ **nemocnice a iné zdravotnícke zariadenia** poskytujúce bežné spektrum lekárskeho služieb zameraných na miestne obyvateľstvo, v prípade ktorých je nepravdepodobné, že by prilákali zákazníkov alebo investície z iných členských štátov,
- ☐ **športové a rekreačné zariadenia** slúžiace prevažne miestnemu obyvateľstvu, v prípade ktorých je nepravdepodobné, že by prilákali zákazníkov alebo investície z iných krajín,
- ☐ **kultúrne podujatia** (podľa názoru Európskej komisie môže mať vplyv na obchod financovanie poskytnuté veľkým a renomovaným kultúrnym inštitúciám a podujatiam v členskom štáte, ktoré sú propagované ďaleko za hranicami svojho domovského regiónu),
- ☐ **spravodajské médiá a/alebo kultúrne produkty**, ktoré majú z jazykových alebo geografických dôvodov lokálne obmedzené publikum,
- ☐ **konferenčné centrum**, v prípade ktorého umiestnenie a potenciálny vplyv pomoci na ceny pravdepodobne nespôsobí odliv používateľov z iných centier v iných členských štátoch,
- ☐ financovanie určitých **lanových dráh** v oblastiach s malým počtom zariadení a s obmedzeným vybavením v oblasti cestovného ruchu.

Príklady kritérií posudzovania lokálneho charakteru

Nemocnice/zdravotnícke zariadenia/zdravotné strediská – príklady možných kritérií lokálneho charakteru

- umiestnenie zariadenia (napr. že nejde o cezhraničný región s vysokou mobilitou pacientov),
- charakter a zameranie služieb poskytovaných zdravotníckym zariadením – napr. odbory so zameraním len pre lokálne obyvateľstvo (z hľadiska demografického vývoja, potrieb obyvateľstva a pod.),
- percentuálny podiel pacientov zo zahraničia ošetrovaných v zdravotníckom zariadení z celkového počtu ošetrovaných pacientov v posledných rokoch a informácia o tom, či v prípade zahraničných pacientov išlo o plánované alebo pohotovostné služby,
- informácia o tom, či sú v danom regióne usadení zahraniční poskytovatelia zdravotníckych služieb ako potenciálni príjemcovia (napr. vzhľadom na blízkosť štátnej hranice), resp. informácia, či je pravdepodobné, že by zahraniční poskytovatelia mali záujem o poskytovanie zdravotníckych služieb v danom regióne,
- informácia, či príjemca vykonáva svoju činnosť aj v zahraničí a/alebo či plánuje vďaka poskytnutiu pomoci rozšíriť svoje aktivity do zahraničia,
- informácia, či je pravdepodobné, že by príjemca pomoci po poskytnutí pomoci prilákal pacientov z iných členských štátov, resp. či by sa mohol zvýšiť podiel zahraničných pacientov (či pomoc má takýto potenciál),
- iné kritériá, ktoré by potvrdili lokálny charakter opatrenia pomoci (napr. veľká vzdialenosť od hraníc, prípadná jazyková bariéra a pod.).

Zdravotnícke zariadenia

I. Príklady otázok vylučujúceho charakteru (t. j. pri odpovedi „ÁNO“ je spochybnený lokálny charakter opatrenia)

1. Charakter a cieľ poskytovaných zdravotníckych služieb:

- Je zdravotnícke zariadenie umiestnené v cezhraničnom regióne s veľkou mobilitou pacientov?
- Je možné považovať zdravotnícke zariadenie za vysokošpecializovanú nemocnicu s medzinárodnou reputáciou?
- Poskytuje zdravotnícke zariadenie špecializované služby nad rámec štandardných určených pre miestne obyvateľstvo (z hľadiska demografického vývoja, potrieb obyvateľstva)?
- Plánuje príjemca začať poskytovať špecializované služby po poskytnutí príspevku, resp. vďaka príspevku?
- Vykonáva príjemca svoju činnosť aj v zahraničí?
- Plánuje príjemca začať vykonávať svoju činnosť v zahraničí po poskytnutí príspevku?

2. Pacienti z iných členských štátov EÚ:

- Prekročil podiel zahraničných pacientov ošetrovaných v zdravotníckom zariadení v priebehu posledných rokov % z celkového počtu ošetrovaných pacientov? *(Pozn. V rozhodnutiach Európskej komisie týkajúcich sa lokálneho charakteru podiel zahraničných pacientov obyčajne neprekračuje 1 %.)*
- V prípade, ak boli v zdravotníckom zariadení v priebehu posledných rokov ošetrovaní zahraniční pacienti, išlo o plánované zákroky? *(Pozn. Od plánovaných zákrokov je potrebné odlíšiť potrebu ošetrovania zahraničných pacientov v rámci pohotovostných služieb, napr. počas dovolenky alebo prázdnin.)*
- Je pravdepodobné, že vďaka poskytnutiu pomoci sa zvýši podiel zahraničných pacientov, ktorí budú cielene vyhľadávať predmetné zdravotnícke zariadenie?

3. Zahraniční poskytovatelia zdravotníckych služieb v regióne:

- Pôsobia v danom regióne zahraniční poskytovatelia zdravotníckych služieb (ako potenciálni príjemcovia pomoci, príp. sťažovatelia)?
- Mali v minulosti zahraničné subjekty záujem o poskytovanie zdravotníckych služieb v danom regióne, resp. je pravdepodobné, že by zahraničné subjekty mohli mať záujem o poskytovanie zdravotníckych služieb v regióne?
- Uchádzali sa zahraničné subjekty o poskytnutie pomoci v minulosti, resp. je pravdepodobné, že by sa uchádzali o poskytnutie pomoci?
- Mali by zahraničné subjekty záujem o realizáciu projektu vďaka poskytnutej pomoci?

II. Ostatné informácie, ktoré by potvrdili lokálny charakter opatrenia pomoci (napr. obmedzená kapacita zdravotníckeho zariadenia, spádová oblasť, vzdialenosť od hraníc, možná jazyková bariéra, osobitosti národného systému zdravotného poistenia, a pod.)

Domovy sociálnych služieb/denné stacionáre/centrá sociálnych služieb - príklady možných kritérií lokálneho charakteru

- umiestnenie zariadenia (oblasť služieb poskytovaných na miestnej úrovni, vzdialenosť od hraníc), spádová oblasť a prevádzkový čas zariadenia,
- obmedzená kapacita zariadenia v pomere k počtu používateľov s bydliskom v oblasti,
- informácia o klientoch zariadenia (najmä o % podiele zahraničných klientov, vrátane ich záujmu o umiestnenie v zariadení v predchádzajúcich rokoch),
- aktivity príjemcu v zahraničí, možnosť rozšírenia aktivít príjemcu v zahraničí po získaní príspevku,
- iné obdobné zariadenia v okolí (vrátane tých, ktoré sú prevádzkované zahraničnými subjektmi),
- možnosť prilákania klientov alebo investícií z iných členských štátov po poskytnutí príspevku,
- možnosť jazykovej bariéry, geografické dôvody, iné objektívne dôvody (napr. imobilní klienti),
- osobitosti pri poskytovaní starostlivosti v zariadení, pre ktoré je vplyv na vnútorný obchod medzi členskými štátmi EÚ nepravdepodobný.

Príklady kritérií posudzovania lokálneho charakteru

Kultúrne domy / kultúrne centrá / mestské kultúrne strediská

- umiestnenie kultúrneho domu/centra/strediska (napr. vzdialenosť od hraníc),
- charakter kultúrnych podujatí, ktoré sú a budú organizované v takýchto zariadeniach (či ide výlučne o podujatia pre lokálne obyvateľstvo, či sa na ňom zúčastňujú aj zahraničné subjekty, či už ako účinkujúci alebo publikum),
- informácia o tom, či má poskytnutá pomoc potenciál prilákať zahraničné subjekty, aby organizovali svoje kultúrne podujatia v podporenom zariadení,
- informácia o tom, či v regióne existuje zahraničný subjekt, ktorý poskytuje služby podobného charakteru, resp. či by zahraničný subjekt mal záujem o poskytnutie príspevku, príp. o poskytovanie takýchto služieb,
- informácia, či príjemca vykonáva svoju činnosť aj v zahraničí, resp. či plánuje vďaka poskytnutiu príspevku rozšíriť svoje aktivity do zahraničia.

Pozn. V prípade, ak sú priestory prenajímané iným subjektom, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť, je potrebné doplniť, že prenájom sa uskutočňuje za trhových podmienok a za trhovú cenu, aby sa predišlo poskytnutiu pomoci na tejto úrovni.

Žiadateľ by mal túto skutočnosť potvrdiť a zároveň sa zaviazat', že zabezpečí splnenie tejto podmienky smerom do budúcnosti.

Príklady kritérií posudzovania lokálneho charakteru

Publikačná činnosť (publikácie, CD nosiče)

- cieľová skupina z uvedených prípadov v súčasnosti (občania SR alebo aj občania zo zahraničia), resp. či sa predpokladá rozšírenie cieľovej skupiny po poskytnutí príspevku,
- situácia na „trhu“ (t. j. či sú tieto služby v súčasnosti poskytované len slovenskými subjektmi, alebo na tomto „trhu“ pôsobia aj zahraničné subjekty),
- prípadný záujem subjektov z iných členských štátov o poskytovanie obdobných služieb (teraz alebo predpoklad do budúcnosti), potenciálny alebo skutočný záujem subjektov z iných členských štátov zapojiť sa organizácie uvedených aktivít, resp. činností,
- aktivity príjemcu v zahraničí, príp. možnosť rozšírenia aktivít príjemcu v zahraničí po získaní príspevku,
- tematické zameranie publikácií (CD nosičov), obmedzená cieľová skupina vzhľadom na obsahové zameranie, príp. jazyk alebo iné špecifiká (napr. nárečie, téma zaujímavá len pre vybraný región),
- počet vydaných publikácií / CD nosičov (obmedzený, alebo minimálny náklad),
- iné faktory, ktoré by mohli ovplyvniť lokálny charakter navrhovaných opatrení.

Uvedené kritériá možno analogicky využiť aj vo vzťahu k regionálnym televíziám.

Z aplikačnej praxe Protimonopolného úradu SR

(opatrenia miest a obcí)

Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

- § 9a ods. 1: obec je pri prevodoch vlastníctva majetku obce povinná vytvoriť súťažné prostredie niektorým z postupov podľa § 9a ods. 1 zákona o majetku obcí a majetok previesť za cenu, za akú sa v tom čase a na tom mieste obvykle predávajú na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo za porovnateľné veci, **okrem prevodu majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa**, o ktorom obecné zastupiteľstvo rozhodne trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov.
- § 9a ods. 10: **osobitné predpisy v oblasti štátnej pomoci nie sú zákonom o majetku obcí dotknuté**. To znamená, že každý prípad nakladania so svojím majetkom musí obec posúdiť aj z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci.

PRÍKLAD č. 1

Obec chce predať/prenajať majetok z dôvodu hodného osobitného zreteľa:

- potrebné posúdiť, či má byť majetok predaný/prenajatý subjektu vykonávajúcemu hospodársku činnosť (ak nie, pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú),
- pomocou je rozdiel medzi trhovou hodnotou majetku a zvýhodnenou cenou prenájmu/predaja, je potrebné ju vypočítať pred poskytnutím pomoci (pri prenájme za celé obdobie prenájmu),
- trhová hodnota majetku musí byť stanovená znaleckým posudkom pred transakciou alebo prostredníctvom verejne dostupnej, pravidelne aktualizovanej a všeobecne akceptovanej referenčnej hodnoty,
- pri prenájme musí byť nájomná zmluva uzatvorená na určité obdobie (t. j. nie na dobu neurčitú), obdobie by nemalo byť veľmi dlhé (trhová sadzba pri dlhých prenájmoch nezodpovedá realite a pomoc nemožno považovať za transparentnú),
- ak sú splnené všetky kritériá testu štátnej pomoci, je potrebné pred poskytnutím pomoci požiadať Protimonopolný úrad SR o stanovisko k štátnej/minimálnej pomoci ad hoc (deň poskytnutia pomoci = deň nadobudnutia účinnosti právneho úkonu, ktorým sa pomoc poskytuje príjemcovi, *napr. deň nadobudnutia účinnosti nájomnej zmluvy*)

PRÍKLAD č. 2

Obec plánuje vložiť majetok (nehnuteľnosť vo vlastníctve obce)/finančný vklad do svojej obchodnej spoločnosti vo forme navýšenia základného imania:

- ide o podporu hospodárskej činnosti - je potrebné posúdiť, či obec týmto vkladom poskytuje spoločnosti výhodu alebo koná ako akýkoľvek iný súkromný investor (tzv. princíp subjektu v trhovom hospodárstve – hospodárske transakcie, ktoré vykonávajú verejné subjekty (vrátane verejných podnikov), neposkytujú výhodu druhej strane, a teda nepredstavujú pomoc, ak sa vykonávajú v súlade s bežnými trhovými podmienkami),
- súlad s trhovými podmienkami sa posudzuje pred uskutočnením transakcie, na základe informácií dostupných v čase rozhodovania, preukazuje sa vyhodnotením finančného výhľadu projektu, na základe ex ante analýzy a relevantných finančných ukazovateľov, napr. návratnosť kapitálu,
- je potrebné vylúčiť akékoľvek aspekty, ktoré súvisia s postavením orgánu verejnej moci (napr. aspekty sociálnej alebo regionálnej politiky),
- ak je princíp subjektu v trhovom hospodárstve splnený, opatrením nie je poskytnutá výhoda a pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú,
- ak princíp splnený nie je (t. j. opatrením sa poskytuje príjemcovi výhoda) a sú splnené aj všetky ostatné kritériá testu štátnej pomoci, opatrenie je štátnou/minimálnou pomocou (postup podľa zákona o štátnej pomoci).

PRÍKLAD č. 3

Obec plánuje poskytnúť svojmu podniku pôžičku:

- je potrebné posúdiť, či podnik vykonáva hospodársku alebo nehospodársku činnosť (ak nehospodársku, pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú)
- ak ide o podporu hospodárskej činnosti, je potrebné posúdiť, či obec touto pôžičkou poskytuje spoločnosti výhodu
- je potrebné vyhodnotiť podmienky, za akých sa pôžička poskytuje (napr. úroková sadzba, doba splatnosti, odklad splácania), či zodpovedajú trhovým podmienkam,
- ak podmienky poskytnutia pôžičky zodpovedajú trhovým alebo sú prísnejšie ako trhové, opatrením nie je poskytnutá výhoda a pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú,
- ak sú podmienky poskytnutia pôžičky výhodnejšie ako trhové (t. j. opatrením sa poskytuje príjemcovi výhoda) a sú splnené aj všetky ostatné kritériá testu štátnej pomoci, opatrenie je štátnou/minimálnou pomocou (postup podľa zákona o štátnej pomoci).

Rovnaké princípy ako v príkladoch č. 2 a 3 sa uplatňujú pri akýchkoľvek hospodárskych transakciách vykonávaných zo strany obce
(napr. investície, ručenie za úvery, odpustenie dlhu/sankcie/dane, odklad platenia daní).

PRÍKLAD č. 4

Mesto/obec plánuje podporiť filmový festival/kultúrne podujatie, finančne a/alebo bezplatným prenájom priestorov vo vlastníctve mesta/obce:

- činnosti v oblasti kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva organizované nekomerčným spôsobom plnia sociálny a kultúrny účel a sú nehospodárskej povahy (prístupné pre verejnosť a nespoplatnené, príp. za poplatky, ktoré pokrývajú len zlomok skutočných nákladov)
- činnosti v oblasti kultúry alebo ochrany kultúrneho dedičstva, ktoré sú z väčšej časti financované prostredníctvom vstupného, používateľských poplatkov alebo inými obchodnými prostriedkami (napr. obchodné výstavy, kiná, komerčné hudobné predstavenia a festivaly, ako aj umelecké školy z väčšej časti financované prostredníctvom školného) alebo kultúrne činnosti v prospech konkrétnych podnikov predstavujú činnosti hospodárskej povahy

Potrebné preveriť, o aký typ podujatia pôjde (aký podiel nákladov má byť krytý prostredníctvom vstupného, poplatkov alebo obchodnými prostriedkami, či je podujatie pre širokú verejnosť):

- ak bude vstup na podujatie bezplatný alebo za symbolický poplatok, zároveň prístupný širokej verejnosti, podujatie bude nehospodárskeho charakteru (pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú)
- ak bude vstupné/poplatky pokrývať väčšiu časť nákladov, podujatie bude hospodárskeho charakteru a je potrebné vyhodnotiť všetky kritériá testu štátnej pomoci (ak budú splnené, podpora je štátnou/minimálnou pomocou)

PRÍKLAD č. 5

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Dotácia bude použitá na úhradu výdavkov spojených s nákupom strojového vybavenia odborných dielní v priestoroch súkromnej strednej odbornej školy.

Ide o nehospodársku činnosť; verejné vzdelávanie organizované v rámci vnútroštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát.

Strojové vybavenie, ktorého nákup má byť súčasťou projektu, bude primárne využívané v rámci vyučovacieho procesu na SSOŠ. V prípade záujmu ich bude možné prenajímať iným vzdelávacím inštitúciám, napr. za účelom realizácie kurzov celoživotného vzdelávania alebo rekvalifikačných kurzov.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- preskúmať štruktúru zdrojov financovania, t. j. overiť, či ide o nehospodársku činnosť (nestačí len vyhlásenie žiadateľa),
- preveriť možné hospodárske využívanie (či len prenájom), v závislosti od jeho rozsahu žiadosť upraviť (podpora nehospodárskej činnosti s hospodárskym využitím do 20 % celkovej ročnej kapacity alebo podpora hospodárskej činnosti),
- doplniť, za akých podmienok budú priestory prenajímané tretím stranám.

PRÍKLAD č. 6

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Zámerom je vybudovať Multifunkčný športový areál pri základnej škole – projekt spočíva vo výstavbe a zriadení športového areálu zameraného najmä na atletiku, keďže areál tohto druhu v okrese už dlhé roky absentuje. Realizácia projektu umožní žiakom škôl a mládeži z celého regiónu, ako aj družstvu seniorov aktívne zapojenie do športových aktivít a obohatí ponuku týchto možností. Vzhľadom na kapacitu a vybavenie bude areál možné využívať aj na kultúrne podujatia mesta.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- preveriť, či bude mať areál charakter všeobecnej infraštruktúry prístupnej širokej verejnosti bez obmedzení,
- preveriť, či bude areál využívaný výlučne na amatérsky alebo aj na profesionálny šport (*pomôcka - definícia profesionálneho športu v nariadení č. 651/2014*),
- doplniť bližšie informácie týkajúce sa kultúrnych podujatí mesta (hospodárska alebo nehospodárska činnosť), prípadne iného využitia areálu (napr. prenájom).

PRÍKLAD č. 7

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Účelom projektu je úhrada výdavkov spojených s rekonštrukciou ústredného vykurovania budovy kultúrneho domu a obecného úradu v obci.

Kultúrny dom má kapacitu 80 ľudí a obec ju prevažne používa na obecné podujatia ako sú fašiangy, stavenie mája, deň matiek, deň detí, deň obce, deň Rómov, stretnutie dôchodcov, Mikuláš atď. Obecné podujatia sú bezodplatné. Obecný úrad neposkytuje žiadne miestnosti na prenájom. V budove obecného úradu sídli aj polícia.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- preveriť ďalšie možné spôsoby využitia kultúrneho domu (žiadosť uvádza „prevažne“), doplniť chýbajúce údaje týkajúce sa možného prenájmu kultúrneho domu (žiadosť obsahuje len informácie týkajúce sa obecného úradu),
- v prípade možného hospodárskeho využitia kultúrneho domu doplniť predpokladaný rozsah a spôsob monitorovania, zároveň stanoviť zo strany poskytovateľa mechanizmus spätného vymáhania.

PRÍKLAD č. 8

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Dotácia bude použitá na vybudovanie cyklotrás. Vznikne možnosť vytvoriť domáce podnikanie v oblasti turizmu, zároveň tiež na vytvorenie ubytovacích zariadení (rozšírenie ubytovne, ktorej majiteľom je obec).

Cieľom je zvýšenie turistickej atraktívnosti regiónu, a to najmä dobudovaním turistického chodníka, rozhľadne a vydaním informačných materiálov propagujúcich cestovný ruch v regióne.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- preveriť presný účel poskytnutia dotácie (cyklotrasa, turistický chodník, rozhľadňa, informačné materiály), ako aj súvislosť s domácim podnikaním a vytvorením ubytovacích zariadení (možná podpora hospodárskej činnosti),
- potvrdiť, že cyklotrasa, turistický chodník a rozhľadňa budú predstavovať všeobecnú infraštruktúru prístupnú širokej verejnosti bez obmedzení,
- spresniť obsahovú náplň informačných materiálov (všeobecná propagácia regiónu ako celku, všeobecný marketing bez propagácie konkrétnych subjektov/výrobkov) a potvrdiť, že budú bezplatne šírené a k dispozícii pre všetkých záujemcov.

PRÍKLAD č. 9

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Projektom prispejeme k modernizácii a skvalitneniu podnikateľského prostredia, ktoré vytvárame v priemyselnom parku v našom meste. Mesto má eminentný záujem prilákať ďalších nových investorov, ktorí by zvýšili zamestnanosť, platením mzdy prispeli k zvýšeniu kúpyschopnosti obyvateľov, skvalitneniu života rodín v našom zaostalom a chudobnom regióne. Každý investor vyžaduje, aby bol priestor pre jeho podnikanie pripravený na vysokej úrovni. Realizáciou projektu pripravíme lokalitu pre ďalších investorov, s ktorými intenzívne rokujeme. V prípade záujmu bude možné pozemky prenajať.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- preveriť, či ide o všeobecnú infraštruktúru (mesto chce vybudovať/dobudovať priemyselný park) alebo o vyhradenú infraštruktúru (projekt vychádza z požiadaviek konkrétnych investorov – možná pomoc v prospech investorov),
- doplniť, za akých podmienok budú pozemky prenajímané (možná pomoc na úrovni nájomcov vykonávajúcich hospodársku činnosť).

PRÍKLAD č. 10

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Cieľom dotácie je rekonštrukcia plaveckého bazéna v našom meste. Predmetom rekonštrukcie budú najmä sprchy a šatne, plánujeme vybudovať aj malý tobogán a dokončiť priestory sauny, ktorá je v súčasnosti nevyužívaná. Plavecký bazén je jediným bazénom v meste aj v blízkom okolí, jeho súčasný stav je hlavne z hygienického hľadiska nevyhovujúci.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- ide o podporu hospodárskej činnosti, vzhľadom na charakter projektu sa odporúča zvážiť lokálny charakter opatrenia pomoci – možné kritériá:
 - ide o podporu malého lokálneho bazéna, t. j. predmetom podpory nie je veľký tematický aquapark zameraný na vnútroštátny alebo dokonca medzinárodný trh slúžiaci ako prostriedok pre rozvoj cestovného ruchu a turistiky, ktorý by prilákal medzinárodných návštevníkov a mohol by svojou povahou ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi,
 - bazén nie je a ani po rekonštrukcii nebude hlavným dôvodom návštevy mesta ani neovplyvní návštevnosť regiónu,

PRÍKLAD č. 10 (pokračovanie)

- v blízkom okolí nie je iný bazén, o rekonštrukciu neprejavil záujem iný investor (ani zahraničný), možno predpokladať, že ani dotácia by nebola motiváciou pre zahraničného investora na realizáciu projektu
 - bazén je využívaný výlučne/najmä obyvateľmi mesta a okolia, možno predpokladať, že zloženie návštevníkov sa po rekonštrukcii nezmení (ak sú k dispozícii aj štatistické údaje z minulosti, doplniť ako podporný argument),
 - mesto nevykonáva svoju činnosť v zahraničí, ani neplánuje rozšíriť svoje aktivity do zahraničia po poskytnutí dotácie.
-
- Ak bude preukázaný lokálny charakter, nie je splnené jedno z kritérií testu štátnej pomoci (vplyv na vnútorný obchod medzi členskými štátmi EÚ) a pravidlá v oblasti štátnej pomoci sa neuplatňujú.
 - Ak sa nepreukáže lokálny charakter, dotáciu bude potrebné posúdiť podľa pravidiel pre poskytovanie minimálnej, resp. štátnej pomoci.
 - Analogicky, cez lokálny charakter opatrenia, by bolo možné postupovať aj v prípade dotácií na prevádzku plaveckého bazéna.

PRÍKLAD č. 11

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Dotácia má byť poskytnutá na rekonštrukciu zariadenia pre seniorov, ktoré poskytuje sociálne služby pre celú spádovú oblasť okresu. Celková kapacita zariadenia je 30 klientov. Zariadenie si počas svojej existencie vybudovalo dobré meno – od roku 2015 eviduje poradovník záujemcov o umiestnenie. Všeobecný demograficky vývoj poukazuje na nárast obyvateľov v seniorskom veku, existencia a rozvoj takýchto zariadení je z tohto pohľadu nevyhnutnosťou. Zariadenie je lokálneho charakteru, poskytnutie príspevku neovplyvní obchod medzi členskými štátmi EÚ.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- ide o podporu hospodárskej činnosti, zároveň je spochybnené jedno z kritérií testu štátnej pomoci (vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ) – lokálny charakter musí byť zo strany žiadateľa preukázaný (nestačí len konštatovanie, potrebné doplniť relevantné údaje a podklady),
- využiť skutočnosť, že ide o existujúce zariadenie, t. j. mali by byť k dispozícii reálne údaje o klientoch aj záujemcoch (aj zahraničných) o umiestnenie v zariadení, príp. o záujme investorov o zariadenie za posledné roky,
- ak sa nepreukáže lokálny charakter, dotáciu bude potrebné posúdiť podľa pravidiel pre poskytovanie minimálnej, resp. štátnej pomoci.

PRÍKLAD č. 12

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Dotácia má byť zameraná na podporu miestnej/subregionálnej ekonomiky a inovácii ako súčasť zvyšovania zamestnanosti. Aktivity projektu budú zamerané na:

- **stimulovanie podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve, podporu firiem a zvýšenie miery ich prežitia na trhu,**
- **na rozvoj udržateľného cestovného ruchu; ako komplexný produkt v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, rozvoj ekoturizmu, zdravotného turizmu, podpora regionálnej cestovnej kancelárie.**

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- **jednoznačne špecifikovať, aké aktivity majú byť predmetom projektu a zadať pojmy (napr. komplexný produkt v oblasti vidieckeho cestovného ruchu),**
- **druhy aktivít rozlíšiť na tie, ktoré predstavujú hospodársku činnosť (napr. stimulovanie podnikania, založenie cestovnej agentúry so zameraním na predaj navrhnutých komplexných produktov v CR) a tie, ktoré hospodársku činnosť nepredstavujú (napr. značenie turistických a cykloturistických trás, vytvorenie všeobecného webového sídla týkajúceho sa regiónu),**
- **v prípade aktivít v prospech subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť (napr. školenia, vzdelávanie, propagácia výrobkov) doplniť, za akých podmienok budú aktivity realizované.**

PRÍKLAD č. 13

INFORMÁCIE V ŽIADOSTI:

Obecný podnik služieb s.r.o. bude pôsobiť ako sociálny podnik, ktorého primárnym účelom bude postupne vytvorenie minimálne 5 pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie z radov dlhodobo nezamestnaných (znevýhodnených uchádzačov). Podnik sa vyznačuje tým, že do veľkej miery využíva miestne zdroje, preto je schopný konkurovať komerčným spoločnostiam.

Hlavnou oblasťou podnikania obecného podniku bude podnikanie v oblasti zberu, vývozu, separácie a spracovania odpadov. Dotácia bude použitá na nákup vozidla na zber a zvoz komunálneho odpadu a na nákup traktorového návesu.

POTREBNÉ PREVERIŤ/DOPLNIŤ:

- ide o podporu hospodárskej činnosti, ktorá podlieha pravidlám v oblasti štátnej pomoci – doplniť, či má byť dotácia poskytnutá ako minimálna pomoc alebo ako štátna pomoc,
- v žiadosti preukázať splnenie relevantných podmienok poskytnutia pomoci zo strany žiadateľa, potvrdiť ich splnenie zo strany poskytovateľa a postupovať v súlade so zákonom o štátnej pomoci (procedurálny postup).

Osobitosti pri poskytovaní minimálnej a štátnej pomoci

Minimálna pomoc

- ❑ Pomoc poskytnutá **jedinému podniku počas troch fiškálnych rokov**, ktorá nepresahuje stropy stanovené v nariadeniach Komisie o minimálnej pomoci.
- ❑ **Stropy minimálnej pomoci:**
 - Nariadenie č. 1407/2013: Celková výška minimálnej pomoci poskytnutá **jedinému podniku** nesmie presiahnuť **200 000 eur** v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Celková výška pomoci poskytnutá jedinému podniku vykonávajúcemu **cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu** nesmie presiahnuť **100 000 eur** v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Táto pomoc sa nepoužije na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy.
 - Nariadenie č. 1408/2013: Strop minimálnej pomoci v oblasti poľnohospodárstva je stanovený na **20 000 eur**, vnútroštátna horná hranica minimálnej pomoci pre SR je **29 947 167 eur**.
 - Nariadenie č. 717/2014: Strop minimálnej pomoci v oblasti rybolovu a akvakultúry je stanovený na **30 000 eur**, vnútroštátna horná hranica pre SR je **860 000 eur**.
 - Nariadenie č. 360/2012: Strop minimálnej pomoci pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu je stanovený na **500 000 eur**.

Minimálna pomoc - Jediný podnik

- ❑ Jediný podnik zahŕňa všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:
 - a) Jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť **má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom subjekte** vykonávajúcim hospodársku činnosť
 - b) Jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť **má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného subjektu** vykonávajúceho hospodársku činnosť
 - c) Jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť **má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný subjekt** vykonávajúci hospodársku činnosť **na základe zmluvy**, ktorú s daným subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť uzavrel, alebo **na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti**
 - d) Jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý **je akcionárom alebo spoločníkom iného subjektu** vykonávajúceho hospodársku činnosť, **má sám na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného subjektu** vykonávajúceho hospodársku činnosť **pod kontrolou väčšiny hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom subjekte** vykonávajúcim hospodársku činnosť
- ❑ Subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými sú typy vzťahov uvedených v písm. a) až d) prostredníctvom jedného alebo viacerých iných subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť, sa takisto považujú za jediný podnik.

Jediný podnik – prepojenie cez fyzickú osobu

- ❑ V súlade s nariadením môžu subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť prepojiť rôzne spoločnosti do „jediného podniku“ - fyzická osoba môže vytvoriť takéto prepojenie, iba ak sama vykonáva hospodársku činnosť.
 - ✓ Za hospodársku činnosť sa pritom považuje každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na existujúcom trhu.
- ❑ Za určitých okolností môže vlastníctvo rôznych podnikov samo o sebe predstavovať hospodársku činnosť pre fyzickú osobu, ak sa táto osoba aktívne zapája do ich riadenia.
- ❑ Pre účely posudzovania, či vlastníctvo rôznych podnikov spolu tvorí jediný podnik, nie je dôležitý trh, na ktorom tieto subjekty vykonávajú hospodársku činnosť, tzn. je irelevantné, či členovia takejto skupiny vykonávajú hospodársku činnosť na rovnakom alebo príľahlom trhu, dôležitý je samotný výkon hospodárskej činnosti zo strany tejto fyzickej osoby.

Jediný podnik – obec a obecný podnik

- ❑ V prípade, že žiada o minimálnu pomoc orgán verejnej moci (napr. mesto, obec):
 - ✓ **ak má orgán verejnej moci zriadenú organizáciu** (napr. obecný podnik), tak v situácií, že orgán verejnej moci žiada o minimálnu pomoc v súvislosti s vlastnou hospodárskou činnosťou a vo vzťahu k obecnému podniku majú medzi sebou aspoň jeden zo vzťahov uvedených v čl. 2 ods. 2 nariadenia č. 1407/2013, **považujú sa obec a obecný podnik za jediný podnik;**
 - ✓ v tomto prípade možno predpokladať, že obec má dominantný vplyv, môže ovplyvňovať obecný podnik.

- ❑ V prípade, že žiada o minimálnu pomoc obecný podnik:
 - ✓ **ak medzi obecným podnikom a orgánom verejnej moci** nie je žiaden zo vzťahov uvedených v čl. 2 ods. 2 nariadenia č. 1407/2013, len, to že obecný podnik je priamo napojený na orgán verejnej moci, **nepovažuje sa obecný podnik a orgán verejnej moci za jediný podnik;**
 - ✓ **ak má orgán verejnej moci viacero organizácií** (obecný podnik X a obecný podnik Y), tak v prípade, ak obecný podnik X a obecný podnik Y medzi sebou nemajú žiaden zo vzťahov uvedených v čl. 2 ods. 2 nariadenia č. 1407/2013, okrem skutočnosti, že každý z nich je priamo napojený na orgán verejnej moci, nepovažujú sa za jediný podnik.

Kumulácia minimálnej pomoci

- ❑ Kumulácia pomoci s minimálnou pomocou podľa nariadenia Komisie č. 360/2012 až do výšky stropu podľa tohto nariadenia upravujúceho minimálnu pomoc pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu
- ❑ Kumulácia pomoci s minimálnou pomocou poskytnutou v súlade s inými predpismi o minimálnej pomoci až do výšky príslušného stropu nariadenia Komisie č. 1407/2013
- ❑ Minimálna pomoc sa nekumuluje so štátnou pomocou vo vzťahu k rovnakým oprávneným nákladom, ak výsledkom tejto kumulácie je intenzita pomoci presahujúca za špecifických okolností každého prípadu skupinovú výnimku nariadenia alebo rozhodnutia schváleného Komisiou

☐ Poskytovanie štátnej pomoci pre sociálne podniky

- Národný projekt „Investičná pomoc pre sociálne podniky – nenávratná zložka
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 z 17.6.2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení – nariadenie o skupinovej výnimke (GBER)
- Schéma štátnej pomoci na podporu podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky – OV 250/2019, 31.12.2019

☐ Skupinové výnimky

- Kategórie pomoci oslobodené od notifikačnej povinnosti na základe skutočnosti, že je možné vopred definovať podmienky zlučiteľnosti.

☐ Pomoc pre začínajúce podniky - Článok 22 nariadenia o skupinových výnimkách (GBER)

- **Oprávnený podnik** je akýkoľvek nekótovaný malý podnik, ktorý bol zapísaný do obchodného registra pred najviac 5 rokmi (ak nepodlieha registrácii, keď začal vykonávať (novú) hospodársku činnosť alebo mu vznikla daňová povinnosť z hospodárskej činnosti pred najviac 5 rokmi), ak spĺňa tieto podmienky:

a) neprebral činnosť iného podniku, b) ešte neprerозdeľoval zisky, c) nevznikol v dôsledku koncentrácie

Osobitosti – štátna pomoc

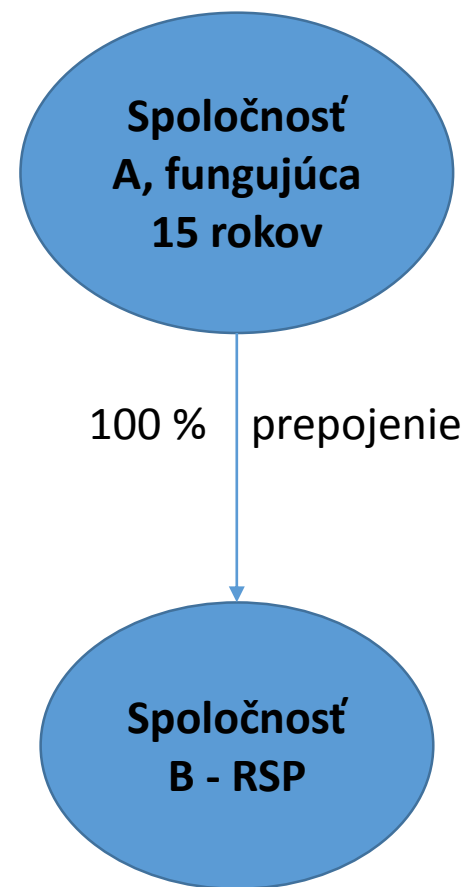
- ❑ Malý podnik v zmysle jednej hospodárskej jednotky - oprávnený podnik ako malý podnik a jeho prípadné prepojenia z hľadiska definície MSP.
- ❑ Malý podnik podľa definície MSP = podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 50 osôb, a ktorých ročný obrat a/alebo celková ročná bilančná suma nepresahuje 10 mil. EUR.
- ❑ Pre kvalifikáciu pre mikro, malý, stredný podnik alebo veľký podnik stanoviť, či ide o samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik.
- ❑ Článok 3 ods. 4 definície MSP - Podnik nie je MSP, ak 25 % alebo viac jeho imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo vo vlastníctve alebo pod kontrolou, či už spoločnou alebo individuálnou, jedného alebo viacerých verejných subjektov. Podľa usmernení Komisie k výkladu predmetného ustanovenia, ustanovenie článku 3 ods. 4 definície MSP sa vzťahuje na všetky obce a miestne orgány, ktoré sa nachádzajú pod kontrolou „ústrednej/centrálnej“ vlády.
- ❑ „Obecný podnik“ nie je MSP, ak 25 % alebo viac jeho imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo vo vlastníctve alebo pod kontrolou, či už spoločnou alebo individuálnou, jedného alebo viacerých verejných subjektov, v danom prípade obce.

Príklad č. 1 – prepojenie podnikov (zápis do obchodného registra)

- ☐ Spoločnosť A funguje 15 rokov, prevádzkuje práčovňu, krajčírsku dielňu a predajňu. Zakladateľ spoločnosti (100 % spoločník/konateľ) založí novú spoločnosť B (100 % spoločník/konateľ), ktorú zaregistruje ako registrovaný sociálny podnik (RSP), a v ktorej začne prevádzkovať krajčírsku dielňu.
- ☐ Je spoločnosť B začínajúcim podnikom, ak
 - RSP prevezme krajčírsku dielňu, spoločnosť A prevedie stroje a zariadenia na RSP, prevedie zamestnancov na RSP
 - Spoločnosť A bude naďalej prevádzkovať krajčírsku dielňu bez presunu majetku a zamestnancov alebo presunie sa časť zamestnancov zo spoločnosti A na RSP

Osobitosti – Štátna pomoc

- RSP – spoločnosť B a spoločnosť A vlastní a kontroluje rovnaká fyzická osoba, ktorá má majoritný podiel
- FO, ktorá ma majoritný podiel môže vytvoriť prepojenie s inými podnikmi bez ohľadu na rovnaký alebo príahľý trh, hoci obe spoločnosti sú aktívne na rovnakom alebo príahľom trhu
- Prepojené podniky - 100% údajov RSP – spoločnosť B + 100% údajov spoločnosti A
- Začínajúci podnik, podmienka 5 rokov, spoločnosť A funguje 15 rokov
- Ak ktorýkoľvek člen skupiny spoločností nespĺňa všetky kritériá oprávnenosti, napríklad kritérium týkajúce sa trvania ekonomickej činnosti (zápis do obchodného registra), podporu nemožno poskytnúť žiadnym ďalším členom skupiny
- RSP ako jedna hospodárska jednotka so spoločnosťou B, ktorá funguje 15 rokov nespĺňa podmienku oprávnenosti zápisu do obchodného registra pred najviac piatimi rokmi
- RSP nemožno považovať za oprávnený podnik pre poskytnutie pomoci podľa článku 22 nariadenia o skupinovej výnimke (GBER) – nejde o začínajúci podnik

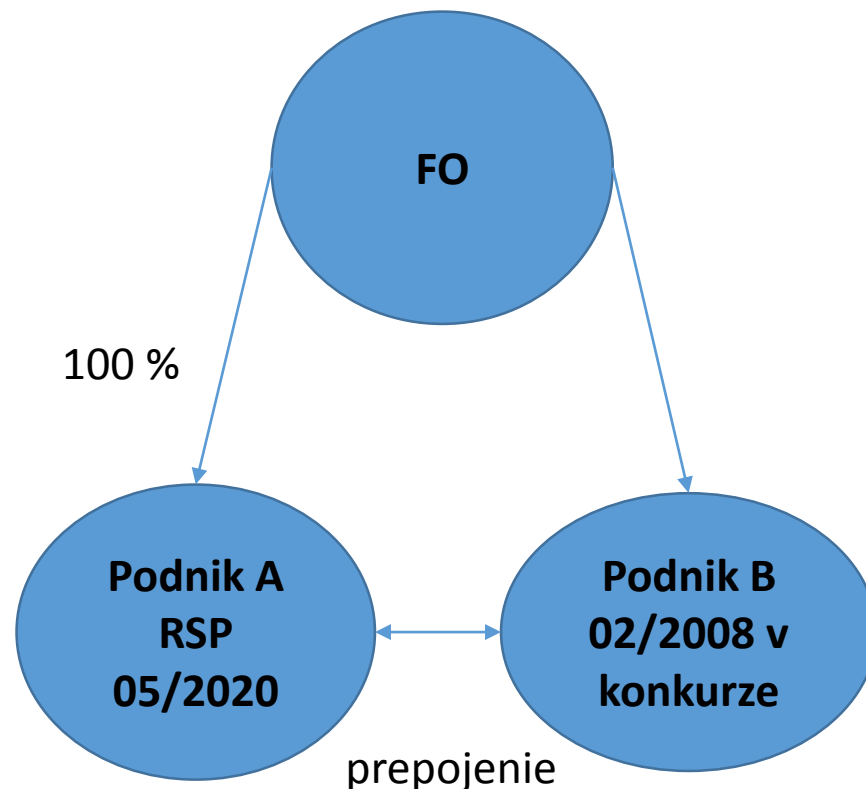

Príklad č. 2 – podnik v konkurze (zápis do obchodného registra)

- ☐ Podnik A s. r. o., ktorý je RSP vznikol 05/2020
- ☐ RSP má 100%-ného spoločníka a konateľa, ktorý je zároveň 100%-ným spoločníkom a konateľom v podniku B s. r. o., ktorý vznikol 02/2008 a je v konkurze od 10/2017
- ☐ Fyzická osoba vlastní 2 podniky, v ktorých má 100% majetkový podiel a je ich jediným spoločníkom a konateľom
- ☐ Skutočnosť, že je podnik B v konkurze nevylučuje, že predmetný podnik sa pre účely pravidiel štátnej pomoci naďalej považuje za subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť a z tohto pohľadu je potrebné na neho prihliadať pri posudzovaní prepojenosti podnikov

Osobitosti – Štátna pomoc

- Fyzická osoba vlastní majoritný podiel v oboch podnikoch a priamo sa podieľa na ich riadení, je potrebné podniky A a B považovať za prepojené bez ohľadu na relevantné/príslušné trhy
- K údajom 100 % RSP sa pripočíta 100 % údajov prepojeného podniku B
- RSP ako jedna hospodárska jednotka s podnikom B, ktorý vznikol 02/2008 nesplňa podmienku oprávnenosti zápisu do obchodného registra pred najviac piatimi rokmi
- RSP nemožno považovať za oprávnený podnik pre poskytnutie pomoci v zmysle článku 22 nariadenia o skupinovej výnimke (GBER)

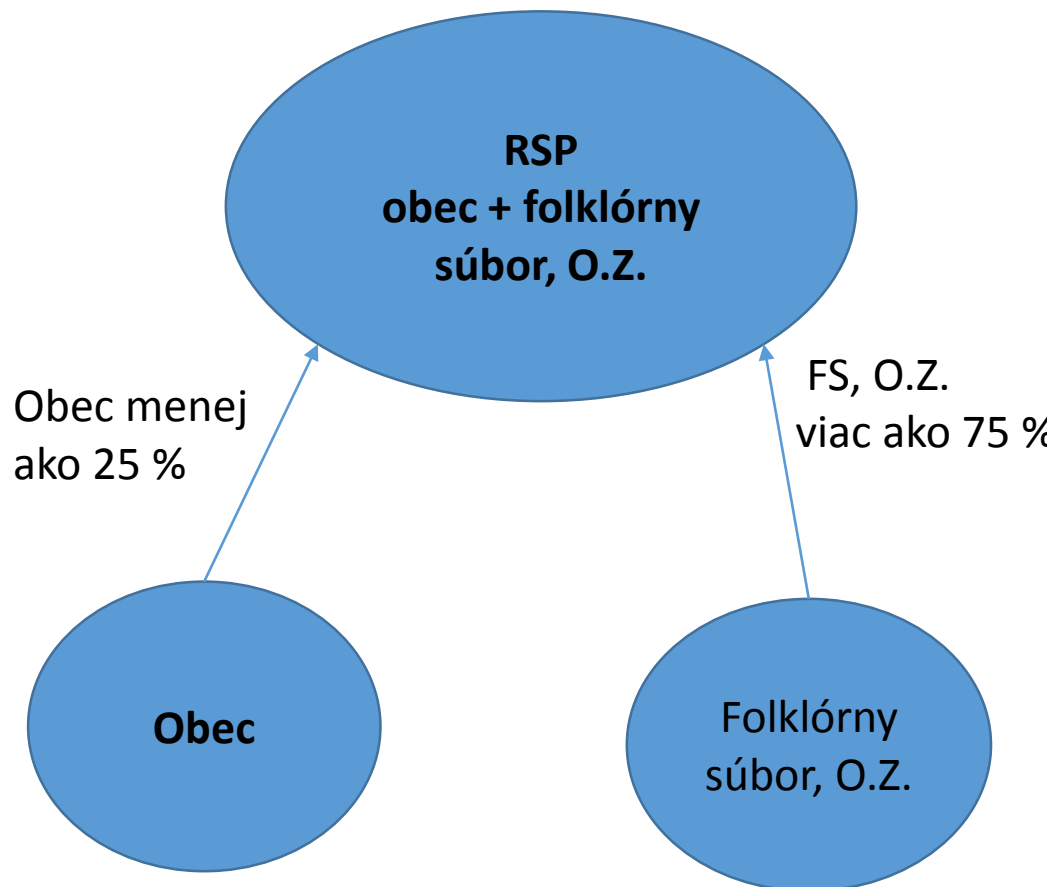

Príklad č. 3 – obec vs. definícia MSP

- ☐ Obec plánuje zaregistrovať RSP spolu s Folklórnym súborom o. z.
- ☐ RSP musí byť v zmysle Príručky pre používateľov k definícii MSP považovaný za malý a stredný podnik
- ☐ článok 3 ods. 4 definície MSP, podľa ktorého podnik nie je MSP, ak 25 % alebo viac jeho imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo vo vlastníctve alebo pod kontrolou, či už spoločnou alebo individuálnou, jedného alebo viacerých verejných subjektov
- ☐ ustanovenie článku 3 ods. 4 definície MSP sa vzťahuje na všetky obce a miestne orgány, ktoré sa nachádzajú pod kontrolou „ústrednej/centrálnej“ vlády
- ☐ V súlade s § 5 ods. 6 obecného zákona obce podliehajú dozoru štátu v rozsahu vymedzenom osobitnými zákonmi
- ☐ v zmysle definície MSP je pre „obecné podniky“ uplatniteľný postup podľa článku 3 ods. 4 definície MSP

Osobitosti – Štátna pomoc

- RSP, kde obec je 50 % vlastníkom možno považovať za veľký podnik v zmysle článku 3 ods. 4 definície MSP
- V kontexte rozdelenia majetkovej účasti medzi obec a folklórny súbor, o.z. pri zohľadnení článku 3 ods. 4 definície MSP potrebné, aby obec mala menej ako 25 % imania alebo hlasovacích práv, majetkovej účasti v RSP
- Pri viac ako 75 % majetkovej účasti by zároveň folklórny súbor o.z. a RSP tvorili prepojené podniky, ak o.z. vykonáva hospodársku činnosť
- k 100 % údajom RSP sa pripočíta 100 % údajov FS, o.z.
- Pre určenie začínajúceho podniku rozhodujúci vznik prepojeného podniku
- Ak FS, o.z. nevykonáva hospodársku činnosť, nevzniká prepojenie

Príklad č. 4 – podnik neprebral činnosť iného podniku

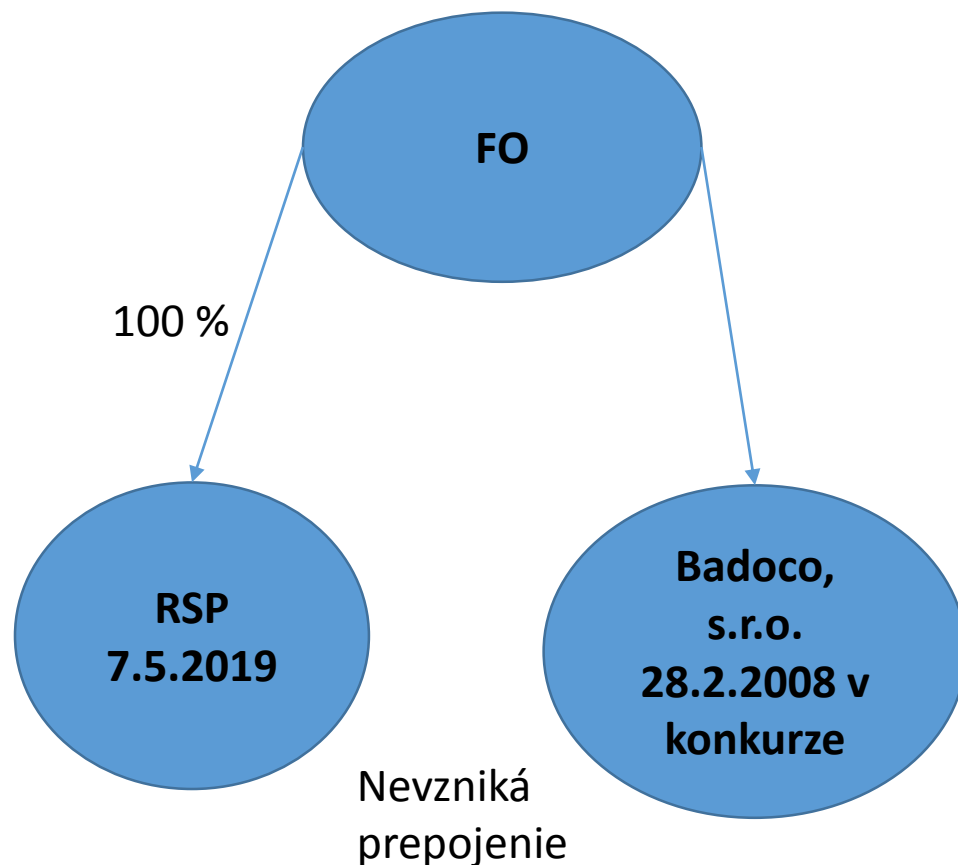
- ❑ RSP vznikol 01/2020, poskytuje služby pracovne, spoločníčka a konateľka RSP pôsobila ako SZČO, živnosť ukončila 03/2020, prevádzkovala pracovňu, žiadosť o poskytnutie pomoci podaná 03/2021
 - Splnenie všetkých podmienok podľa nariadenia o skupinovej výnimke (GBER) sa posudzuje ku dňu poskytnutia pomoci
 - Za poskytnutie pomoci sa považuje právny úkon, na základe ktorého vznikne prijímateľovi pomoci právny nárok pomoc prijať, väčšinou je to účinnosť zmluvy o poskytnutí pomoci
- ❑ RSP žiada o pomoc 03/2021, t. j. v tomto čase už neexistuje prepojenie na živnosť jedinej spoločníčky a konateľky, ako SZČO z dôvodu zániku živnosti 03/2020, RSP a zaniknutá živnosť netvorí ku dňu poskytnutia pomoci prepojenie cez fyzickú osobu z hľadiska definície MSP
 - Neopomenúť skúmať prípadné ďalšie prepojenia RSP
- ❑ Potreba skúmať podmienku „neprebral činnosť iného podniku“ – živnosť zanikla 03/2020
 - Jediná spoločníčka a konateľka ako SZČO prevádzkovala pracovňu do 03/2020
 - RSP vznikol 01/2020 prevádzkoval pracovňu v čase existencie živnosti jedinej spoločníčky a konateľky ako SZČO

Príklad č. 5

- ☐ RSP vznikol 7.5.2019
- ☐ Spoločníkom a konateľom tohto podniku je fyzická osoba, ktorá je konateľom a spoločníkom v spoločnosti Badoco, s.r.o.
- ☐ spoločnosť Badoco, s.r.o. je toho času v konkurze od 20.10.2017
- ☐ skutočnosť, že je podnik B v konkurze nevylučuje, že predmetný podnik sa pre účely pravidiel štátnej pomoci naďalej považuje za subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť a z tohto pohľadu je potrebné na neho prihliadať pri posudzovaní prepojenosti podnikov
- ☐ Vychádzajúc z OR SR, spoločnosť Badoco, s.r.o. vznikla 28.2.2008, základné imanie tvorí 10 000 eur. Vklad FO predstavuje 2 500 eur, čo je 25 % podiel na základnom imaní

Osobitosti – Štátna pomoc

- FO má v spoločnosti Badoco, s.r.o. len 25 % podiel na základnom imaní
- Majetková účasť v inom podniku je pod hranicou 50 %, a teda v danom prípade nevzniká prepojenie cez fyzickú osobu v zmysle definície MSP
- RSP a spoločnosť Badoco, s.r.o. netvoria prepojené podniky
- Na účely určenia, či RSP spĺňa hraničné hodnoty počtu pracovníkov a jeden z finančných limitov stanovených v definícii MSP pre určenie malého podniku, sa zoberie do úvahy len 100 % údajov RSP
- Splnenie podmienky podľa článku 22 nariadenia o skupinovej výnimke (GBER), pokiaľ ide o zápis do obchodného registra oprávneného podniku pred najviac piatimi rokmi a ďalšie podmienky článku 22 len vo vzťahu RSP, ktorý vznikol 7.5.2019.

ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI

(predkladanie žiadostí,
vydávanie stanovísk)

Schéma pomoci

- ❑ **Schéma pomoci** – záväzný dokument, ktorý komplexne upravuje poskytovanie pomoci jednotlivým príjemcom
- ❑ Predpísané náležitosti schémy pomoci
- ❑ Návrh schémy vypracováva poskytovateľ, schému pomoci možno zmeniť len dodatkom k schéme
- ❑ Povinnosť poskytovateľa zaslať návrh schémy vrátane každého návrhu dodatku koordinátorovi pomoci
- ❑ Vykonávateľ schémy – iná právnická osoba poverená poskytovateľom, aby v jeho mene vykonávala niektoré úlohy spojené s poskytovaním pomoci
- ❑ Stanovisko koordinátora pomoci týkajúce sa dodržania pravidiel EÚ pre pomoc je pre poskytovateľa záväzná
- ❑ Ak sa pomoc poskytuje prostredníctvom finančných nástrojov, schéma pomoci a povinnosť dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc sa vzťahuje na všetkých, ktorí zabezpečujú vykonávanie finančných nástrojov
- ❑ Za schému pomoci možno považovať aj osobitný predpis, ak z jeho obsahu vyplýva, že je schémou pomoci, a ak ustanovuje všetky skutočnosti potrebné na poskytnutie individuálnej pomoci
- ❑ Schéma pomoci nadobúda platnosť a účinnosť dňom uverejnenia v Obchodnom vestníku

- ❑ **Pomoc ad hoc** – štátna pomoc, minimálna pomoc
- ❑ Pomocou ad hoc sa rozumie pomoc, ktorá sa neposkytuje podľa schémy pomoci
- ❑ Štátnu pomoc ad hoc možno poskytnúť, ak je v súlade s osobitnými predpismi pre skupinové výnimky alebo s osobitnými predpismi pre poskytovanie služieb vo verejnom záujme alebo ak je schválená Európskou komisiou
- ❑ Minimálnu pomoc ad hoc možno poskytnúť, ak je v súlade s osobitnými predpismi pre poskytovanie minimálnej pomoci
- ❑ Pred poskytnutím pomoci ad hoc je poskytovateľ povinný požiadať o stanovisko koordinátora pomoci;
- ❑ Stanovisko koordinátora pomoci vo veci pomoci ad hoc je pre poskytovateľa pomoci záväzné.

Žiadosť o stanovisko – minimálna pomoc ad hoc

- ☐ Minimálnu pomoc ad hoc možno poskytnúť, ak je v súlade s osobitnými predpismi pre poskytovanie minimálnej pomoci
- ☐ **Obsah žiadosti**
 - Vyhlásenia podniku, ktorému má byť pomoc poskytnutá k jednotlivým podmienkam minimálnej pomoci
 - Potvrdenia poskytovateľa pomoci v žiadosti k jednotlivým podmienkam minimálnej pomoci
- ☐ **Podmienky minimálnej pomoci**
 - Jediný podnik
 - Vylúčenie niektorých odvetví z poskytovania pomoci
 - Dodržanie príslušného stropu minimálnej pomoci, ktorý sa sleduje len v rámci územia príslušného členského štátu; ak by sa poskytnutím novej minimálnej pomoci presiahol príslušný strop minimálnej pomoci, na nijakú časť takejto novej pomoci sa nevzťahujú výhody spojené s príslušným nariadením upravujúcim podmienky poskytovania minimálnej pomoci príslušného členského štátu EÚ
 - Transparentná forma pomoci
 - Predloženie prehľadu o poskytnutej minimálnej pomoci počas obdobia prebiehajúceho fiškálneho roka a dvoch predchádzajúcich fiškálnych rokov zo strany príjemcu pomoci
 - Spôsob výpočtu výšky pomoci (úver, záruka)
 - Kumulácia minimálnej pomoci
 - Informovanie príjemcu pomoci, zaznamenávanie údajov do centrálneho registra IS SEMP)

OVEROVANIE ÚDAJOV V IS SEMP

- ☐ **poskytovateľ minimálnej pomoci je povinný si pred poskytnutím** minimálnej pomoci **overiť** v centrálnom registri IS SEMP, **či poskytnutím** minimálnej pomoci **nedôjde** k :
 - a) prekročeniu limitu minimálnej pomoci jedinému podniku (report č. 15 Prehľad poskytnutej minimálnej pomoci po podnikoch),
 - b) prekročeniu limitu minimálnej pomoci pre Slovenskú republiku v sektore poľnohospodárstva a v sektore rybného hospodárstva (report č. 30 Čerpanie pomoci podľa Nariadení EK)
- ☐ **príjemca minimálnej pomoci** si môže overiť výšku prijatej minimálnej pomoci prostredníctvom centrálneho registra IS SEMP vo verejnej časti (Zostavy - report č. 21 Prijatá minimálna pomoc za posledné 3 roky po podnikoch).

Žiadosť o stanovisko – minimálna pomoc ad hoc

❑ Spôsob predkladania žiadosti

- Poskytovateľ pomoci predkladá žiadosť spolu s prílohami v písomnej podobe (prostredníctvom elektronickej schránky). Zároveň zabezpečí zaznamenanie žiadosti do Centrálného registra (IS SEMP) (Register minimálnej pomoci-Žiadosť)

❑ Po vydaní stanoviska je poskytovateľ minimálnej pomoci povinný zaznamenávať údaje o poskytnutej minimálnej pomoci do IS SEMP a údaje o príjemcovi pomoci **do 5 pracovných dní odo dňa poskytnutia pomoci**. Poskytovateľ pomoci je **povinný** zaznamenať tieto údaje:

- o príjemcovi pomoci – obchodné meno, sídlo, IČO, typ podniku, ak tvorí jediný podnik, aj základné identifikačné údaje o týchto subjektoch
- názov schémy, resp. názov ad hoc pomoci
- cieľ a formu pomoci
- odvetvie, v ktorom príjemca podniká
- výšku poskytnutej pomoci
- dátum poskytnutia pomoci

❑ **Minimálna pomoc sa považuje za poskytnutú** v okamihu, keď podnik nadobudne na základe platného vnútroštátneho právneho režimu právny nárok na poskytnutie pomoci, a to bez ohľadu na dátum vyplatenia pomoci podniku.

- ❑ V prípade **zmeny poskytnutej minimálnej pomoci**, ktorá už bola zaznamenaná v IS SEMP:
 - pri znížení už poskytnutej minimálnej pomoci je potrebné, aby poskytovateľ pomoci upravil v IS SEMP už zaznamenanú pomoc,
 - zvýšenie už poskytnutej minimálnej pomoci predstavuje novú pomoc, pri ktorej je potrebné postupovať podľa § 8 ods. 3 zákona o štátnej pomoci a požiadať o vydanie stanoviska pre túto novú pomoc,
- ❑ **Nová pomoc** sa následne zaznamená do IS SEMP v lehote do piatich pracovných dní odo dňa jej poskytnutia ako nový prípad pre daného príjemcu (túto novú pomoc je potrebné sledovať samostatne vzhľadom na dátum poskytnutia pomoci a sledovanie stropu minimálnej pomoci počas obdobia troch fiškálnych rokov).

Webové sídlo koordinátora pomoci (www.statnapomoc.sk, časť Metodické príručky a usmernenia/Metodické usmernenia koordinátora pomoci):

- *Metodický pokyn na zabezpečenie jednotného obsahu žiadosti o stanovisko poskytovateľov minimálnej pomoci ad hoc*
- *Vzor vyhlásenia žiadateľa o minimálnu pomoc ad hoc podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis*
- *Vyhlásenie žiadateľa o minimálnu pomoc ad hoc podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva*

Žiadosť o stanovisko – štátna pomoc ad hoc

- ☐ Štátnu pomoc ad hoc možno poskytnúť, ak je v súlade s osobitnými predpismi pre skupinovú výnimku alebo s osobitnými predpismi pre poskytovanie služieb vo verejnom záujme alebo ak je schválená Európskou komisiou
- ☐ Skupinová výnimka z notifikačnej povinnosti:
 - nariadenie Komisie č. 651/2014 (GBER)
 - nariadenie Komisie č. 702/2014 - poľnohospodárstvo
 - nariadenie Komisie č. 1388/2014 – rybolov, akvakultúra
 - Rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ služby vo všeobecnom hospodárskom záujme
 - Nariadenie Komisie č. 1370/2007 – doprava, výkony vo verejnom záujme
- ☐ **Skupinové výnimky**
 - kategórie pomoci oslobodené od notifikačnej povinnosti na základe skutočnosti, že je možné vopred definovať podmienky zlučiteľnosti,
- ☐ **Obsah žiadosti**
 - kontrolný zoznam pre overenie splnenia podmienok podľa príslušného nariadenia o skupinových výnimkách
 - Vyhlásenie príjemcu pomoci a vyhlásenie poskytovateľa pomoci k jednotlivým podmienkam príslušného nariadenia o skupinových výnimkách

Žiadosť o stanovisko – štátna pomoc ad hoc

- ❑ Aby mohlo byť určité opatrenie (poskytnutie pomoci) oslobodené od notifikačnej povinnosti, musí spĺňať všeobecné podmienky aj osobitné podmienky príslušného nariadenia o skupinových výnimkách.
- ❑ **Všeobecné podmienky (kapitola I nariadenia):**
 - definícia vylúčených odvetví a činností,
 - obmedzený priemerný ročný rozpočet schémy (150 mil. eur),
 - princíp Deggendorf,
 - podnik v ťažkostiach,
 - definície pojmov (definícia MSP v prílohe I),
 - stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť,
 - transparentná pomoc,
 - stimulačný účinok,
 - intenzita pomoci a oprávnené náklady,
 - kumulácia pomoci,
 - uverejňovanie a informácie.
- ❑ **Osobitné podmienky (kapitola III nariadenia)**
 - Konkrétne podmienky, vymedzenie oprávnených nákladov, výška a intenzita pomoci v závislosti od konkrétneho účelu pomoci podľa príslušného nariadenia o skupinových výnimkách.

Žiadosť o stanovisko – štátna pomoc ad hoc

☐ Spôsob predkladania žiadosti

- Poskytovateľ pomoci predkladá žiadosť spolu s prílohami v písomnej podobe (prostredníctvom elektronickej schránky).

☐ Štátna pomoc sa považuje za poskytnutú v okamihu, keď podnik nadobudne na základe platného vnútroštátneho právneho režimu právny nárok na poskytnutie pomoci, a to bez ohľadu na dátum vyplatenia pomoci podniku.

☐ Po vydaní stanoviska je poskytovateľ povinný predložiť koordinátorovi pomoci **súhrnné informácie** o príslušnom opatrení pomoci oslobodenom podľa príslušného nariadenia v štandardizovanom formáte stanovenom v prílohe II tohto nariadenia, spolu s odkazom na prístup k úplnému zneniu opatrenia pomoci vrátane jeho zmien, a to **do 20 pracovných dní** odo dňa, kedy opatrenie nadobudlo účinnosť.

☐ Poskytovateľ štátnej pomoci je podľa zákona o štátnej pomoci povinný zaznamenať údaje o poskytnutej štátnej pomoci do centrálného registra IS SEMP a údaje o príjemcovi pomoci **do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci**.

Notifikácia štátnej pomoci

Notifikácia štátnej pomoci v zmysle zákona o štátnej pomoci

- ☐ Poskytovateľ štátnej pomoci je povinný podať **pred poskytnutím štátnej pomoci žiadosť o schválenie poskytnutia štátnej pomoci Európskou komisiou**
- ☐ Povinnosť notifikácie sa nevzťahuje na:
 - ✓ Minimálnu pomoc
 - ✓ Schému štátnej pomoci podľa skupinových výnimiek a individuálnu pomoc podľa schémy štátnej pomoci
 - ✓ Pomoc ad hoc podľa skupinových výnimiek
- ☐ Notifikáciu predkladá poskytovateľ štátnej pomoci koordinátorovi pomoci, vyplní všeobecný notifikačný formulár
- ☐ Koordinátor pomoci posúdi súlad predloženej notifikácie a bezodkladne požiada Európsku komisiu o vydanie rozhodnutia
- ☐ Posudzovanie opatrenia Európskou komisiou (lehoty, žiadosť o dodatočné informácie, formálne vyšetrovacie konanie)
- ☐ Rozhodnutie Európskej komisie
- ☐ Štátnu pomoc možno poskytnúť len vtedy, ak je schválená Európskou komisiou

Ďakujeme za pozornosť

www.statnapomoc.sk
statnapomoc@antimon.gov.sk

